

artsa
 mcs-
 sáros
 ja is
 kiséri
 a vá-
 mbert
 ákon.
 életö-
 tokat
 s azt
 sznek.

k alsó
 sán át
 ndulni,
 özében
 sán át
 re kell
 ni nem
 orlátvo-
 A ki
 tévedt,
 az ut-
 előről
 s ut ke-

próbál-
 ermésze-
 a »Kis
 t elron-
 hát vé-
 papirra
 az ut-
 aztán e
 eressétek
 tek a ki
 3 utat.
 F. b.

aeum-épület.
 esten.

NEM ADOK! (Lásd a 143. lapon.)

XLI. kötet, 9. szám. Ára negyedévre 1 frt 40 kr. Egyes szám ára 12 kr. 1891. augusztus 30-án.
 Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

AZ ELTÉVEDT BÁRÁNYKA.

— Kiesi beszélyke. —

RÉPKENŐ forró nyári nap volt, annak is a déli legmelegebb órája, amikor ember, állat meghuzódik valahol az árnyékban. Csak hármacskán lépegettek a nagy hőség daczára szaporán a gyaloguton, mely mezőn, szántóföldeken keresztül a még ugyancsak távol fekvő faluba vezetett. Voltaképp bizony csak ketten lépegettek, mert a piczike Gyuriczát még ölben vitte az anyja, abból az okból, hogy Gyuricza még nem tudott járni. De annál gyorsabban szedegette a lábacskaát Juliska, ki anyja ruhájába kapaszkodva igyekezett vele lépést tartani.

Igyekezete eleintén, mikor a tanyáról megindultak, nagyon szépen sikerült is. Nemesak lépést tudott tartani az anyjával, de még előre is futott, majd meg jobbra-balra szaladt egy-egy vad virágért, hogy bokrétába kösse.

— Ne szaladgálj annyit hiába, szólt az anyja. Messze van hazáig, nagyon el fogsz fáradni.

A kis Juliska nagyon engedelmes, szelid leányka volt és azon tul nem is kalandozott el az anyjától. Mihamar tapasztalta is, hogy nagyon jó tanács volt az. Mert amikor már jó félórát gyalogoltak, azt kezdte érezni, hogy már elég volt a sétából, jó volna megpihenni.

— Anyácskám, üljünk le ide egy kicsit!

— Nem lehet; kis leányom. Sietős az utunk, mert Gyuricza nagyon beteg, le kell fektetni.

— Oh, de mikor olyan fáradt vagyok!

— Már csak szedd össze az erődöt. Hiszen már nagy leány vagy.

Ez a biztatás használt egy kicsit. Nagy bizony. Teljes hat esztendő s Búszke is volt rá Juliska, hogy ő már olyan nagy. Így tehát nem is szabad egyhamar elfáradnia.

Szabad, nem szabad, de bizony a legjobb akarat mellett is csak egyre lassabban birt lépegetni. Végre már lassan sem.

— Anyácskám... én már nem bírok tovább menni! Üljünk le ide!

Egy nagy vadkörtefa állt ott a gyalogut mellett, jó árnyékkal kínálkozva. Ott csakugyan jó lett volna pihenni.

— Nem lehet, hiába, nem lehet. De mégis segítünk a bajon. Ülj le ide a fa alá és pihenj nagyot. Itt van egy darab kenyér. Ha már jót pihentél, eszegezd szépen lassan a kenyeret, azzal is telik az idő. De innen a fa alól el ne menj. Majd visszajövök értted.

Juliska belenyugodott. Nem is félt ő attól, hogy egymaga lesz ott kint a mezőn. Sokat járogatott ő már így egyedül. Megfogadta tehát, hogy pontosan teljesíti anyja parancsát s leheveredett a fa alá. Anyja pedig most még gyorsabb léptekkel sietett hazafelé.

A milyen nagyon fáradt volt Juliska, eleinte nem is figyelt semmire, csak heverészett és egy kicsit el is szenderült. Arra ébredt föl, hogy egészen közletről báránybégetés hallatszott.

— Nini, egy kis báránka! Milyen kicsike! Milyen kedves!

Elővette a kenyeret és beleharapott.

— Jőjj ide, barika; kapsz te is.

A szelid kis jószág el is ment Juliskához, de a kenyér nem kellett neki. Csak bégetett tovább nagyon keservesen.

— No, mi bajod? Honnan kerültél ide? Eltévedtél ugy-e, elmaradtál az anyádtól?

A báránka megint csak bégetett, amivel alighanem azt akarta mondani, hogy csakugyan úgy van, amint Juliska mondja.

— No lásd, én is éppen úgy vagyok, folytatá a kis leány. És én mégsem sirok. Hát te se siránkozzál anyyira.

Ez nagyon helyes tanács volt, de a báránka nem akarta megfogadni. És Juliska mihamar ki is találta az okát.

— Igaz a! Könnyü nekem, mert tudom, hogy eljön értem az anyácskám. De te éretted nem jön el, ugy-e? Ez már persze nagy baj. Igy még bajod is lehet, szegény barika.

Mikor Juliska idáig eljutott az okoskodásában, mindjárt arra is gondolt, hogy segíteni kellene a szegény báránkán. Mert olyan jószívű leányka volt, hogy nem tudta elviselni, ha csak állatot is látott szenvedni.

— Emlékszem, mikor jöttünk, elhadtunk egy juhnyáj mellett. Bizonyosan most is ott legelész még. Ettől maradt el ez a báránka. Jó messze van ugyan, de talán elvezethetem oda. Már pihentem egy kicsit s megjárhatom addig, amíg anyácskám ide visszatér; inkább nem eszegetem most meg a kenyeremet.

A köténykém szalagját rákötöm a barika nyakára, úgy jól elvezethetem.

Meg is tette s a báránka szeliden követte, mintha értette volna a biztatást:

— No, most már ne busulj, mindjárt ott leszel az anyádnál, nem lesz semmi baj.

Tőle kitelhető gyorsasággal lépegetett s nagy örömeire most már nem is volt olyan fárasztó a gyaloglás. A nap nem perzselt többé, sűrű fekete felhők borították az eget s néha tompa dörgés is hallatszott. És éppen mikor Juliska odaért a nyájhoz, nagy csöppekben kezdett az eső hullani. Az öreg juhász már összetelerelte a nyáját s maga éppen egy kis szalmakunyhóba készült behuzódni, mikor megpillantotta az érkezőket. Mindjárt ráismert a báránkára.

— Ej beh derek kis leányka vagy, hogy ezt titted, mondá Juliskának. De most bujj be gyorsan ide a kunyhóba, mert nagy zivatar tör ki.

— Oh, nem lehet! Sietnem kell a körtefához, anyácskám jön érettem.

— No persze, ilyen égi háboruban indulnál utnak! Már azt nem engedem. Anyád majd keres tovább s ha elmúlt a zivatar, hazavezettetek a bojtárral. Ha te elhoztad az én eltévedt báránkámat, én is gondot viselek reád.

Juliska nem igen ellenkezhetett, mert ekkor már javában megeredt a zápor, hatalmasan dörgött-villámlott s ugyancsak jó volt meghuzódni a kunyhóba. Bizony még ott is megremegett a kis leány, mikor egyszer-egyszer nagyot csattant a lecsapó villám s az öreg pásztor inkább csak magának dörmögé:

— No, most közel ütött le valahová!
Lassan-lassan elvonult a zivatar s a gyaloguton aggódó arcczal, nagy sietve közeledett Juliska anyja a vadkörtefához.

— Szegény kicsikém! Hogy átázhatott! És mennyire félhetett!

De amint egészen közel ért, majd megdermedt ijedtében. Látta, hogy a villám épen ebbe a fába csapott le, ketté-

hasította s félig elperzselte. A kis leányt tehát a fa alatt okvetlenül agyonsujtotta a villám. Zokogva futott oda, hogy föl-szedje a halottat, de épen ekkor nem messziről kiáltá a futva közeledő Juliska:

— Már itt vagyok, anyácskám... nem akartam szófogadatlan lenni s idején vissza is tértem volna, de a juhász bácsi nem eresztett a zivatar miatt.

INDULÁS A CSATÁBA.

Mihamar elmondta, mit tett, hogy történt a dolog. Anyja pedig örömben könyezve hálát adott a gondviselésnek.

— Te megkönyörültél egy ártatlan báránynak s jót cselekedtél, ha csak egy állatkával is. És a gondviselés megjutalmazott, mert távol tartott e helytől, melyen halálos veszedelem ért volna.

INDULÁS A CSATÁBA.

MEGFUJTÁK már a trombitát, masiroznak a katonák és semmi kétség, hogy nagy hősi tetteket fognak véghez vinni, fényes győzelmet fognak aratni.

Mondom, semmi kétség benne, ámbár a sereg nem olyan erős, a milyen lehetett volna. A lovasság nagyon jeles

ugyan s
paripájá
Károlyk
bot, Öd

Hane
a sarok
a csatáb
ülni, de

ugyan s Dinike oly remekül megüli a paripáját, mint akármelyik vén huszár, Károlyka hatalmasan tudja verni a dobot, Ödönke jól sipol és még fapuskát

is elbir mellette, míg Jenőcske gyönyörű dsidás-esákóban ha akarja trombitás, ha akarja dobos. A zászlót pedig vitéz Dini huszár lobogtatja.

FÖLOLVASÁS. (Lásd a 143. lapon.)

Hanem egyik jeles vitéz haragosan ül a sarokban Etuska mellett. Ó nem megy a csatába. Ó akart generális lenni és lóra ülni, de az az irigy Dini nem engedte.

— Ma te csak közlegény lehetsz, Ferike. Tegnap voltál huszár-generális. Ma rajtam a sor.

— Akkor nem játszom.

— Amint tetszik. Nálad nélkül is megnyerjük a csatát.

— No bizony! Ugyan hol az ellenség? Ilyen vitézekről, mint ti, még a pulyka-kakas sem ijed meg. Nem is akarnék veletek játszani, nem tudtok ti hozzá.

— Oh, talán te akarnál megtanítani rá?

— Már én bizony nem is ülnék oly csunyan a lovon, meg a dobot is szében tudom verni. Hát még Jenő hogy fujja azt a trombitát! Csupa nevetség!

— Nem igaz!

— De igaz!

— Ne merd ezt többször mondani!

— Azért is merem. Azért is úgy van, úgy van, úgy van!

— No, hát nesze, nesze, nesze!

És Jenő a kezében volt dobverővel nagyokat ütött Ferikére. De Ferike sem volt rest, fölugrott és leütötte Jenőnek a fejről a gyönyörű csákót. Erre aztán általános nagy csata következett. Ferike birokra kelt Jenővel, ez meg ráhágott az ott őgyelgő Pufi kutya lábára; Pufi mérges sívalkodással szintén neki rontott Jenőnek, mire Károly és Ödön segítségül siettek. Etuska ijedt kiáltozással ugrott közbe, hogy szétválassza őket. Dinike is leszállt a lóról és belevegült a csatába; de akkor már ott termett a mama is.

— Micsoda nagy zenebona ez, gyerekek? Így kell játszani? Alljatok elő, ki mit tett, miért kaptatok hajba?

A csata véget ért, de bizony győzelem nélkül. Valamennyi vitéz kénytelen volt berukkolni a szobába s ott maradni áristomban, Ferikével együtt. Csak Etuska és Pufi maradtak szabadon.

— Ezt a csatát bizony mindnyájan elvesztettük, busult a vert sereg. Máskor okosabban fogunk hozzá s nem vegyítünk a játékba komoly haragot.

PHIDON ÖRÖME.

— Beszélyke a görög ókorból. —

MINDEN népnél és minden időben a bátorság, vitézség volt az a tulajdonság, melyet az ifju legfőbb díszének tekintettek. Nem az olyan oktalan vitézkedés, mely hetvenkedik, garázdálkodik, hanem az a valódi hősiség, mely halálra elszántan néz szembe a veszedelemmel, ha a hazát kell megvédelmezni. Az olyan ifjakat pedig, kik gyáván megfutottak a veszedelem elől, megvetették, csuffá tették. A mi magyar őseink is úgy tettek s mikor a honfoglalás után egy nagy csatából legyőzöttek, futva tértek haza a magyar sereg egyes csapatai, otthon szégyen várt rájuk s »gyász-magyarok« névvel guyolták őket.

Ilyenkép volt ez már az ókori görögöknél is, de legkivált a hősiségükről híres spártaiaknál. Ott az anya, apa, azt mondá csatába induló fiának:

— Térj vissza a pajzsoddal vagy a pajzsodon!

Ez annyit jelentett, hogy vagy győztesen térjen vissza, vagy pedig harczoljon addig, míg meg nem hal honáért, a mikor aztán pajzsára fektetve vitték haza és mint dicső hőst emlegették. Arra, ki veszített csatából futva tért haza, szomorú sors várt. Szülei, testvérei sem álltak vele szóba, mindenki megvetette, lenézte, csufolta, nem volt szabad a tisztesség közé vegyülnie. Hitványabbnak tartották a megvetett rabszolgánál is.

Éppen mert így gondolkoztak a spártaiak, természetesen nagy volt a harag-

jok és születés mért há a Leuc spártai mentet (kormá azokna csatába van-e haltak közt. E esett E inkábl vöket.

Az is, eg asszon emleg mégis fiáért. a szor

meg, Avag de m tan? szom

De beme don, birta hajlo a rég

köny fiad büsz táig.

jok és fölháborodásuk, mikor a Krisztus születése előtti 371-dik esztendőben, ismét háborujok levén, híret kapták, hogy a Leuctra melletti csatában háromszáz spártai katona megfutamodott és így mentette meg az életét. Az ephorok (kormányzók) mindjárt kihirdették mindazoknak a neveit, kik ott harczoltak a csatában s minden család megtudta, ott van-e fia azok közt, kik hősi halállal haltak meg honukért vagy pedig azok közt, kik gyáván megfutamodtak. Az elesett hősökért nem volt szabad gyászolni, inkább büszkén kellett emlegetni a neveket.

Az elesett vitézek közt volt Eucrates is, egyetlen fia egy Ione nevű özvegy-asszonynak. De bár mindenki dicsőítve emlegette Eucrates nevét, a jó anya mégis csak szomorkodott és gyászolt a fiáért. Ekkor azonban mind rátámadtak a szomszédai:

— Mit gyászolsz? Eucrates úgy halt meg, mint igazi spártai vitézhez illik. Avagy talán azt szeretnéd, hogy éljen, de mindenkitől megvetetten és kicsufoltan? Nem vagy igazi spártai anya, ha szomorkodol.

De Ione mégis csak busult. Ekkor bement hozzá szomszédja, az öreg Phidon, aki jeles vitéz volt, a mig keze bírta a dárdát és kardot. Most már hajlott, ősz aggastyán volt, de szíve még a régi. Kemény, feddő hangon mondá:

— Szégyen, nagy szégyen Ione, hogy könyezel és szomorkodol, mikor derék fiad mint hős esett el a csatatéren s büszkén fogod emlegethetni élted fogytáig. Lásd, nekem, gyöngye aggastyánnak,

nekem van okom bánkódásra, mert az én unokám, Callias, gyalázatot hozott reám és egész családomra. Ő azok közt van, kik gyáván megfutottak. Hogyan tudjak én többé csak rá is tekinteni, csak egy szót is szólani hozzá? Nem is szabad soha többé a színem elé lépnie. Atyja, az én derék fiam, Spárta egyik legjelesebb hőse volt, hona védelmében sebektől borítva halt meg a csatatéren s mindenki tisztelte családjukat, mint hősök családját. Most már ennek vége. Callias csuffá tett mindnyájunkat. Az emberek ujjal fognak rám mutatni, hogy »Íme a gyáva Callias nagyatyja!« Büszkén, becsülettel töltött élet után szégyennel szállok síromba. Oh, az istenek nagyon keményen sujtottak engemet!

Ione, ki nagy idő óta ismerte a tiszteletre méltó Phidont, vigasztalni akarta, mint ezt már sok más bajban megtették egymással. Eucrates és Callias gyermekkori jóbarátok voltak s Ione, ha busult a maga fia halálán, de megértette az ősz Phidon szomorúságát is.

— Oh Phidon, mondá, mindkettőnknek nagy a gyászuunk, de mégis talán nagyobb az enyém. Én soha sem fogom látni szegény jó fiamat, életem egyetlen örömét; de Callias és társai talán még kiköszörülnek a csorbát és vitézi tettel javára lesznek honuknak, aztán emelt fővel térnek haza.

De Phidon szomoruan rázta a fejét.

— Nem jól beszélsz, Ione, nem jól beszélsz! Gyászolni csak nekem van okom. Te adj hálát az isteneknek, hogy dicsőséget juttattak fiad nevére; én csak busulhatok családom szégyenén.

És azután akárhányszor találkozott Ionevel, mindig ily módon feddette szomorúságáért; de ha mások is ócsárolták a szegény gyászoló anyát, Phidon nem engedte.

— Hagyjátok, hagyjátok, mondá. Nem lehetünk mindnyájan egyformán erősek. Ione most még mint jó anya busul; majd elmúlik és aztán büszke lesz fia emlékére mint igazi spártai nő.

El is látogatott naponként Ionéhez, aki meg ilyenkor mindig arra törekedett, hogy megengesztelje az agg Phidont unokája iránt.

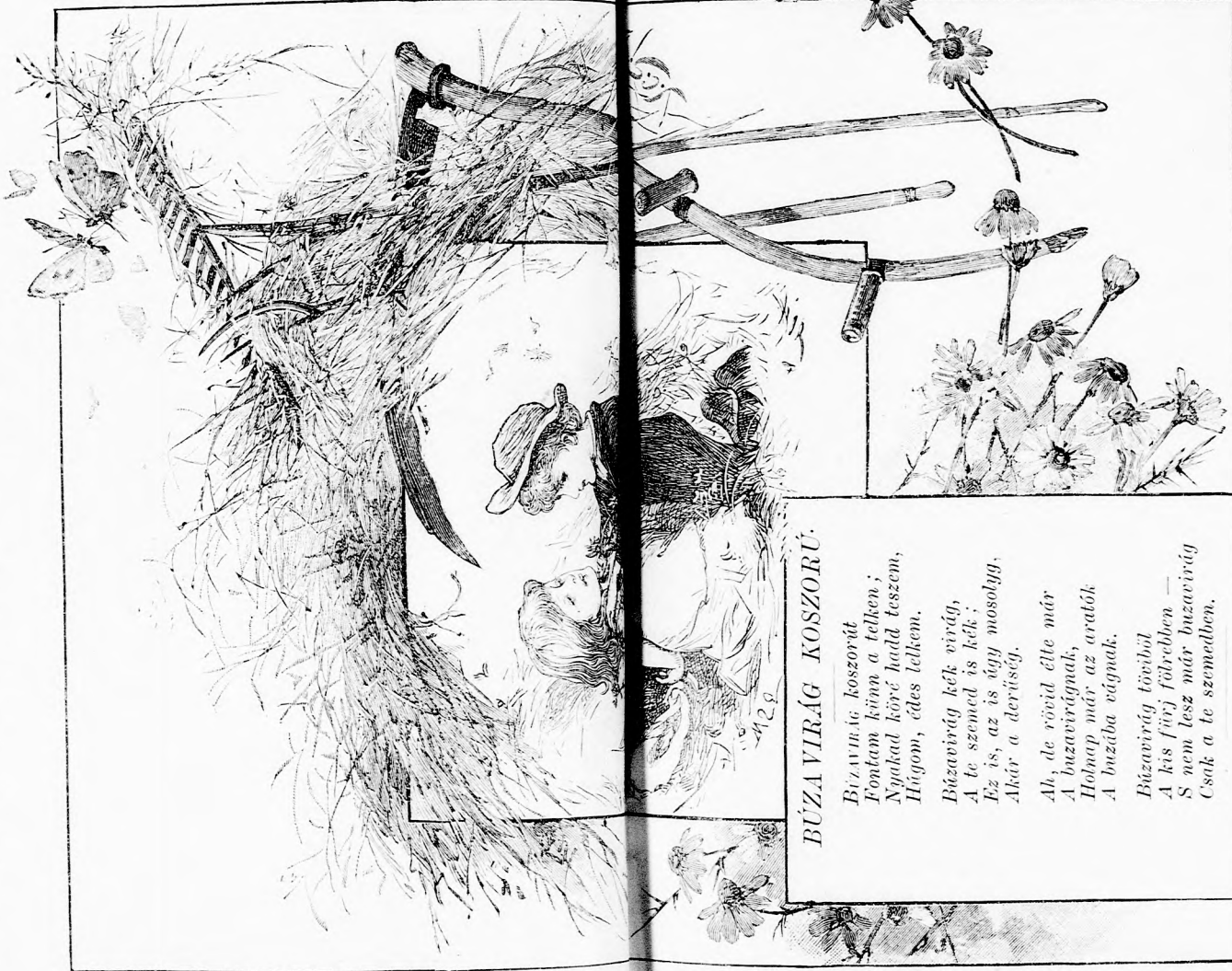
— Bocsáss meg neki, Phidon! Légy jó és nyájas hozzá, ha visszatér. Még fiatal s bizonyosan fog még vitézül harcolni honáért.

— Nem, Ione, nem bocsátok meg neki soha, szavamot hallani soha sem fogja. Házamban nincsen számára hely. Aki honát nem akarja megvédeni, az nem érdemli, hogy hona legyen. Bolyongjon mint erdei vad hontalanul.

Haszontalan volt Ione minden könyörgése; a vén spártai hős nem lágyult meg.

Ámde mégis el kellett magát szánnia, hogy nem üzi el unokáját, ha az

majd hazatér. Mert Agesilaus király, bölcsen meggondolván a dolgokat, azt határozta, hogy a megfutamodott három-

BÚZA VIRÁG KOSZORÚ.

Búzavirág koszorút
Fontam kiűn a telken;
Nyakad köré hadd tesszen,
Hűgom, édes telkem.

Búzavirág két virág,
A te szemed is két;
Ez is, az is úgy mosolyg,
Akár a derűség.

Ah, de rövid élte már
A búzavirágnak,
Holnap már az aratók
A búzába vágják.

Búzavirág törőből
A kis fűj fölében —
S nem lesz már búzavirág
Csak a te szemedben.

száz katona bocsánatot kapjon. Bizonyosan megbánták már gyávaságukat s újabb csatában vitézül fognak har-

bántsa s ne gunyolja, Spárta megbocsátott nekik.

— Ime, most már befogadhatod

ezolni; szükség is van még ilyen nagy csapat vitézre. A király tehát kihirdette, hogy a háromszáz ifjut senki se

Calliast; mondá Ione örvendezve az ősz Phidonhoz.

— Jöhet, jöhet s hajlékomból ki nem űzhetem. De ha egész Spárta megbocsát is neki, én nem bocsáthatok meg. Eltemette az én dicsőségemet, eltemette fiannak, az ő atyjának dicsőségét. Phidon családját csak a megkegyelmezett gyávák közt fogják emlegetni. Igazi spártai ezt nem bocsáthatja meg.

A háboru azonban ezalatt folyt tovább s a veszített csata után a még ott hon volt harcosok mind siettek a csataterre, aki csak még fegyvert birt fogni. Változó szerencsével küzdöttek az ellenfelek s minduntalan érkeztek hírek hol győzelemről, hol veszített csatáról. De Phidon nem hallott soha hirt az ő unokájáról, Calliasról.

— Vártam, hogy majd még inkább ki fogja magát tüntetni, oda fog rohanni, ahol legdühösebben dul a csata s száz ellenség vérevel mossa le magáról a gyalázatot. De semmi hír sincs róla.

Igy panaszkodott Ione előtt és még komorabb lett. Annál inkább, mert a háromszáz ifju közül a többiek valóban

mindnyájan nagyon kitüntek aztán vitézségökkel és most már igazán mindenki megbocsátott nekik. Sokan közülök hősi halállal estek el a csatatéren, a többiek győzelmesen harczoltak s megmutatták, hogy ha akkor egyszer megtévedtek is, de mégis csak méltók a spártai névre.

Idő multával a háboru véget ért, a sereg hazatért. Aggastyánok, nők, gyermekek kivonultak, hogy üdvözöljék a vitézeket. A bus Ione otthon maradt, mert neki már nem volt kire várnia, az ő fia már el volt temetve; de az ősz Phidon ott volt a várakozók közt. Később azonban egészen megzavarodott képpel nyitott be Ione házába.

— Callias nincs a hazatértek közt, mondá. Azoké közt sem volt a neve, kikről márt hirt kaptunk, hogy hősi módon estek a csatatéren. Nem tudom, mit gondoljak?

— Talán valami tévedés történt, biztatta Ione.

E pillanatban egy ifju harczos lépett be.

— Timotheus a nevem s Eucrates anyját keresem, hogy átadjam neki hősi halállal elhunyt fia utolsó üdvözlését.

Elmondta, mily vitézül harczolt Eucrates és hány sebtől boritva rogyott össze.

— Most pedig sietnem kell az ősz Phidonhoz, hogy neki meg unokája utolsó üdvözlését adjam át.

— Phidon itt van, Phidon én vagyok, szólt az aggastyán. Hol van Callias, mért nem hallok hirt róla annyi idő óta?

— Nem hallottad hírét? A csaták zavarában ez megeshetik. Callias ott har-

czolt barátjának, Eucratesnek oldalán s együtt haltak is meg; én voltam mellettök.

Ekkor az ősz Phidon büszkén emelkedett föl. Egy könyesepp gördült ki a szeméből, de gyorsan letörölte s fölkiáltott:

— Köszönet az isteneknek, hogy nem volt igaz az a hír, mely Calliast a gyávák közt említette. Életét adta honáért, teljesítette kötelességét mint igaz spártai. Öregségem támaszát elvesztettem, de immár nem kell szégyelnem, hogy Callias az én unokám volt. Most Ione, most már együtt emlegethetjük Eucratest és Calliast s büszkén fogjuk ápolni emlékezetöket, mert életök árán védték meg hazájokat. Hála neked az öröm hírért, Timotheus!

— — — Így gondolkoztak a spártaiak. Azt tartották, hogy a legvégső pillanatig sem szabad lemondani a győzelem reményéről s csak győztesen szabad élni, csak az élet megszűntével szabad a hazát átengedni az ellenségnek. Évezredek multak azóta, de a spártai hősiség hire még ma is él és lelkesítő példája a honszeretetnek és áldozatkészségnek.

A VAK CZIRMOS.

Kedves Forgó bácsi!

SOKSZOR olvastam a »Kis Lap«-ban érdekes történetkéket különféle állatokról s a minap azt gondoltam, hogy kedves Forgó bácsi talán eléggé érdekesnek fogja találni a mi vak Czirmos macskánk esetét is, bár ez kissé szomorú is. Leírtam tehát kis olvasótársaim számára.

A mi Czirmosunk igen szép nagy macska volt és nem igen volt más hibája, mint az, hogy nagyon harcziás kedvű volt és minden idegen macskát elűzött, amely be merte lábát tenni oda, ahol Czirmos tartotta magát az urnak. És valószínűleg ilyen háboruskodás alkalmával érte az a szerencsétlenség, hogy mind a két szemére megvakult.

Eleinte el sem tudtuk képzelni, mi a baja. Neki ment az asztalnak, széknak, falnak, beleütötte a fejét s ijedten megállt, aztán fájdalmasan nyávogott. Ha hívtuk, tétovázva közeledett, mintha nem tudná igazán, merre induljon. Persze mihamar megtudtuk, mi a baja. Nagyon sajnáltuk kedves cziczánkat és mert olyan tehetetlennek, szerencsétlennek találtuk, arra gondoltunk, hogy talán még jót teszünk vele, ha véget vetünk kinlódásának és megöljük. De végre sem tudtuk magunkat rászánni s hagytuk, hadd tengődjék szegény, a meddig tud.

Nem sok idő telt azonban bele, már láttuk, hogy Czirmos beletörődött szomorú sorsába és meglehetősen elégedél vakon is. Ugy látszik, maga is megértette, hogy ügyességgel kell pótolnia elvesztett szemvilágát és valóban hallása, tapintása bámulatosan kisegítette. Eleinte csak a házban mozgott. Igen szépen ment föl és le a lépcsőn olyképp, hogy a korlát mellé simulva, bajuszával a vasrácsot érintgette és így pontosan megtudta, meddig tart a lépcső. Azután a különféle ajtókat tanulmányozta, majd kísértelt az udvarra, pajtába és minden régi kedvencz helyére is és rövid idő múlva oly biztosan járt-kelt, hogy szinte azt hittük, hogy visszanyerte a szemvilágát. De könnyen meggyőződhattünk, hogy nem úgy van, mert ha idegen helyre vittük, mindjárt kitűnt a tehetetlensége, nekiment a tárgyainak.

Nem kell hinni, hogy Czirmos ily vak állapotában mégis csak kegyelemből él-

hetett tovább. Dehogy! Nagyon jól végezte azután is a kötelességét. Kitűnő egerész volt azelőtt s az maradt vak korában is. Pinczében, padlásán csak úgy bujkált és bizonyosan finom hallása segítségével csak épp úgy zsákmányul ejtette a torkoskodó egereket, mint régen. Néha persze tévedett is és megtörtént, hogy ha valaki a szobában csöndesen ült s csak kezével okozott egy kis neszt, Czirmos egyszerre csak ott termett és megkapta; de rögtön észrevette tévedését és mintegy szégyenkezve sompolygott el.

Nemcsak mi magunk, hanem ismerőseink is érdeklődve figyelték meg, hogy a vak czicza miképp tud többi érzékeivel segíteni magán. Ily módon majd két évig nagyon jól elégedelt s élhetett volna tovább is, ha egy napon aztán mégis csak vaksága bele nem dönti a végső veszedelembé.

Egy napon már annyira neki bátorodott, hogy kísértelt az utcára is. Vesz-tére. Egy idegen kutya üldözőbe vette és szegény Czirmos igazán vaktában futásnak eredt, egyenesen neki a közeli mély és sebes folyónak. Belezuhant és odaveszett.

Mindnyájan megsirattuk szegény vak Czirmosunkat és sokszor emlegetjük. Mivel pedig láttuk, milyen baj és szenvedés volt neki a vaksága, azóta még az állatokon is szívesen segíünk, ha valami bajban látjuk őket.

MEZEI KLÁRIKA.

A BÉKÁK ÖSSZEESKÜVÉSE.

— Állatmese. —

(Képpel a 140. lapon.)

KELEPELVE szállt el a gölya a tó partjáról. Nagyon jó kedve volt, mert két kövér békát csipett meg és nyelt le vacsorárára. De a tóban a békaseregnek annál rosszabb kedve volt.

— Szegény Brekeke! Őt is elvitte a gólya! Most majd ránk kerül a sor! Mindnyájan elpusztulunk!

— Ezt tovább nem tűrhetjük. Szembe kell szállanunk az ellenséggel.

— Igen ám, de ő az erősebb, akit megcsip, megeszi.

— Csellel fogunk ki rajta. Gondolkozzunk mindnyájan, mit tegyünk.

Neki fogtak és gondolkodtak oly erősen, hogy szinte belefájult a fejük. Végre egyik fölkiáltott:

— Én már tudom! Ha megtesszük, amit gondoltam, majd eláztatjuk gólya komát örökre.

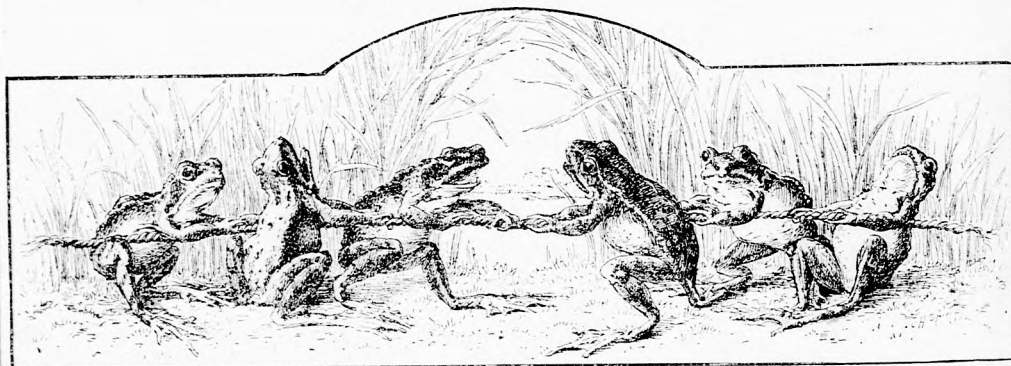
— Hogyan? Mondd szaporán!

— Kötelet fonunk és mikor a gólya itt áll lesben a víz szélén, oda lopózunk, lábára hurkoljuk a kötelet és ledöntjük a vízbe és beleful.

— Nagyszerű! Ez pompás lesz! Ezért a remek tervért megteszünk királyunknak, mihelyt a gólyát belefajtottuk a vízbe.

Mindjárt dologhoz láttak s hosszú sárból megfonták a kötelet. Másnap pedig ők álltak lesbe, hogy fortélyosan legyűrjék adáz ellenségüket. Nem is kellett sokáig várniok, mert a gólya mihamar megjelent.

— No most rajta! Én viszem a kötelet.

... HUZAKODTAK RAJTA.

— Ohó! Én gondoltam ki, én viszem.

— De én erősebb vagyok.

— Én meg ügyesebb.

Nem tágitott egyik sem. Egyiknek is, másíknak is akadtak pártfelei, belekapaszkodtak a kötélbe s huzakodtak rajta.

— Én nem adom! Én fogom el a gólyát!

— Én sem hagyom! Azért is én fogom el!

A saját nagy kiáltozásuktól nem is hallották, hogy valami nesz közeledik. Egyszerre csak megszólalt egy hang:

— Engem akartok elfogni? Lássuk hát!

S a gólya hirtelen lecsapott hosszú csőrével és bekapta az egyik veszekedő békát, azután még egy másikat is megragadott a rémülten menekülők közül s elégedetten mondá:

— Így ni! Ez jó lakoma volt. Ugy látom, harcra akartak szállani ellenem. No, nincs mit félnem tőlök, kivált mikor még azt sem tudják, hogy ha a gyöngök küzdelemre vállalkoznak, legelső kötelességük az egyetértés, mert e nélkül csak annál bizonyosabban az erősebbnek prédáivá lesznek.

RÉTA
talá
Azért, m
baj lett k
Az egyik
riczát.

Ott üld
ritett vét
rozva oda
Gyuricza
jó barát
s a hár
Juczika
nagyon
kor az ü
Gyuricza
között. M
ricza r
volt nég
maholna
ba fog
már sz
egymag
járni-ke

— M
itt, Juc
dé bar
ereszke

— anyácsi

— É
rod?

— M
vödrc
riczát
vinni
Mond

—

haza?

—

nehéz

—

félék

könny

RETTENETES TALÁLKOZÁS.

HÁBA nevettek, az volt a, rettenetes találkozás. Hogy mért rettenetes? Azért, mert veszedelmes és mert nagy baj lett belőle, nem is egy, hanem kettő. Az egyik Juczikát érte, a másik Gyuriczát.

Ott üldögélt Juczika a majorsági bekerített vét kapujánál, mikor vigan futkározza oda vetődött Gyuricza. Nagyon jó barátok voltak s a három éves Juczika mindig nagyon örült, mikor az ügyes, erős Gyuriczával találkozott. Mert Gyuricza már több volt négy évesnél, maholnap iskolába fog járni és már szabad neki egymagában is járni-kelni.

— Mit csinálsz itt, Juczika? kérde barátságos leereszkedéssel.

— Várom az anyácskámat.

— És miért várod?

— Mert ezt a vödöröske kuczikát kell hazavinni az apró jószágoknak. Mindjárt jön.

Mondta, hogy itt várjam meg.

— No bizony! Hát magad nem találsz haza?

— Dehogy nem! De ez a vödöröske nehéz ám. Azután meg félek is...

— No, majd elkísérlek én. En nem félek ám. És a vödörskét is elbirom könnyen. Add ide, majd viszem.

Ilyen jeles kíséret mellett Juczika sem félhetett. Megindultak s minden baj nélkül jutottak el egészen a kis árokig, melyen jó palló vezetett keresztül. Nem kellett ott félni, hogy leesnek róla a vízbe. Keresztül is mentek ők már rajta sokszor, de most!

— Jaj, Gyuricza! Nézd, ott a pallón.. hogy megyünk át!

Hát bizony a palló el volt foglalva.

Egy nagy lud ült éppen a közepén s amint a két kis vándort megpillantotta, fölállt és sziszegve indult feléjük, bosszankodván, hogy megzavarták pihenésében.

— Jaj, most mit tegyünk! sugta ijedten Juczika.

Gyuricza bizonyosan tudta volna, mit tegyenek, ha jó maga is nem lett volna éppen úgy megijedve. Mert ez nem tréfa. Ő már próbálta. Egyszer egy mérges gunár már belecsipett a lábába. Azt pedig senki sem mondhatja, hogy ez mu-

RETTENETES TALÁLKOZÁS.

latságos.

— Szaladjunk vissza! tanácsolta Juczika.

— Oh... az nem jó lesz, mert a ludnak szárnya van, utolér!

De mégsem maradt más hátra, mert az a gonosz lud már egészen közel volt s borzasztó csőrével éppen bele akart harapni vagy Gyuriczába, vagy a kuko-

riczába, de valamelyikbe bizonyosan. Már ennek fele sem tréfa. Gyuricza elejtette a vödörös két és úgy elfutott, hogy a kicsike Juczika alig bírta vele lépést tartani. Kellett is, mert hátha az a veszedelmes ellenség a nyomukban van? Meg sem álltak a kapuig. Ott végre hátra néztek és látták, hogy az ellenség nem követi őket.

Nem ám. Volt esze, ott maradt a földre szórt kukoriczánál s nagy gáoggással oda hívta az egész libafalkát, mely csakhamar fölkapkodta az egész rakás kukoriczát. Ezt messziről is látni lehetett s meglátta mihamar a Juczika anyja is, ki éppen akkor odaért a két menekülthöz és megtudta, mi történt. Haragudott is, nevetett is, aztán így szólt:

— Elmozdultál engedelmem nélkül s most már oda a sok jó kukoricza, Juczika! A kedvencz ruczád éhezni fog holnapig, ha csak ozsonnára szánt kenyeredet nem morzsolod oda neki. És a tied nem is elég, elveszem a Gyuriczáét is, mert ő még inkább hibás. Ő hetvenkedett, hogy megoltalmaz, de nem tudta megtenni. Majd máskor meggondolja, vállalkozzék-e olyanra, amihez sem ereje, sem bátorsága nincs elég.

AZ ELBIZAKODOTT SZENT.

— Keleti mese. —

HIRÉS Bagdad városában élt egy nagy bölcsességű, kegyes életű férfiú, kit jámborsága, istenfélő élete miatt mindenki mélyen tisztelt. Mindinkább terjedt a híre és messze földről elzarándokoltak a hívők a szent férfiúhoz.

Amde mikor már mindenki mint szentet tisztelte, lassanként új érzelem, gondolkodás kezdett meggyökerezni a szent emberben. Nagyon tetszett neki, hogy mindenki oly nagy tisztelettel, áhitattal közeledik hozzája. Még a khalifa is, a hatalmas fejedelem, leszállt lováról ha vele találkozott. A legtudósabb férfiak,

a legjámborabb, legnemesebb papok is mesteröknek nevezték.

— Világos, hogy különb vagyok minden emberfiánál. Akik itt élnek a földön, mind alig méltók rá, hogy leereszkedjem hozzájuk. Én Allah és a próféta választottja vagyok.

És napról napra jobban hitte ezt és mindinkább elbizakodottá lett a maga szentségére. Már nem is azon gondolkozott, hogy mit tegyen jót embertársával, hanem hogy majd a tulvilágon, a mennyországban milyen kitünő helye lesz neki a többi lelkek fölött. De hogy milyen hely jut ott neki, azt mégsem tudta biztosan kifürkészni.

Ezen gondolkozott ágyán fekvé egy hajnali órában, mikor egészen világosan hallani vélte egy rejtélyes szöveget:

— Kelj föl, menj végig a piacon és megtudod, amit tudni kívánsz.

A szent ember föl is kelt és rögtön megindult a piac felé. Még aludt az egész város, a nagy piacon sem volt senki más, csak egy nagyon szegény, nagyon rongyos öreg ember, akinek bizony jobban esett volna, ha ilyen órában még nyugodalmasan fekszik otthon. De az öreg nem látszott elégedetlennek azzal, hogy ily korán talpon kell lennie. Egy nagy söprűt vett elő és szorgalmasan tisztára söpörte a piacot a tegnapi mindenféle szeméttől.

— Így ni! Remélem, a pasa meg lesz elégedve munkámmal. Nem végzi ezt jobban fiatalabb ember sem. Szegény kicsi unokámnak megkeresem én a mindennapi kenyerüket. Még birom, hála érte Allahnak!

Szorgos munkájában az öreg utca-seprő nem igen ügyelt az ott elsétáló szentre, de ez sem az öregre.

— Tévedés volt, amit hallani véltem, gondolá a szent. Nem látok itt semmit.

Hazament és újra lefeküdt, ismét azon gondolkozva, hogy tévedett, mikor azt a

titokzat
ekkor

—
És lát
annak
legnyo
fogsz
ezt ére

A s
ágyáb

Jámb
veszte
ember
irgalm

—
És
igazi
ban t
késő

H

titokzatos hangot hallani vélte. De ime ekkor a hang újra megszólalt:

— Nem tévedtél, igazán hallottad. És láttad is, mit érdemeltél a túlvilágra: annak a szegény utczaseprőnek, a város legnyomorultabb emberének a lábainál fogsz fetrengeni, mint az ő szolgája; ezt érdemelted.

A szent ember megrázkódott. Kiugrott ágyából és térdre borult.

— Oh, igaz, igaz, ezt érdemltem! Jámberságomból elbizakodott gögőt növesztettem, azt hittem, különb vagyok embertársaimnál. Allah legyen nekem irgalmas!

Es ettől fogva ismét a régi jámbor, igazi szent ember lett, aki minél jobban tisztelték, annál szerényebb maradt késő vénségeig.

FÖLÖLVASÁS.

(Képpel a 133. lapon.)

PAJKOS öcsém, Pali, csitt,
Olvassok fel valamit;
Puha ülést nyujt e pázsit
S nem zavar meg senki más itt.

Nézd e könyvet; — mondhatom,
Szép és érdekes nagyon,
Majd fennhangon olvasom én,
Te csak hallgassd pajkos öcsém.

Csitt hát, halljad: »Egyszer volt,
Hol volt, hol nem egy nagy bolt,
Bölcséséget árultak ott, —
Abból Pali mitsem kapott.«

Igy olvas föl Mariska
S mosolyg a kis hamiska
S figyelmetlen öcsését kérdi:
Mit olvasott, meg-e érti?

»Hogyne!« — ez a felelet;
Kis Mariska jót nevet:
»Dehogy érted; úgy figyeltél te ide,
Akár amott az a tarka két csibe.«

NEM ADOK!

(Képpel a czimlapon.)

AKÁR szép, akár nem szép volt az Misikétől, de való igaz, hogy morcos, haragos képpel azt rivalta Bundásnak:

— Nem adok! Takarodjál! Nem adok, magamnak sem sok.

Bundás azonban nem, takarodott el. Semmikép sem tudta ellőnni, hogy az ő Misi pajtása komolyan mondja. Bizonyosan csak tréfál, ingerkedik, mint más-
kor is szokta tenni, mikor együtt játszanak. Mert komolyan ugyan hogy szólhatna így olyan hű játszótársához? Pedig azok voltak és legalább Bundás őszinte hű pajtás volt.

Sokszor inkább arra lett volna kedve, hogy békésen szunyókáljon, de Misi előkerült valahonnan és mert unatkozott, közelben pedig más pajtása nem volt, hát Bundással mulatott. És Bundás, a milyen hű és okos állat volt, nem vette ezt rossz néven. Főlkelt és versenyt futott kis gazdájával, előhozta a messzire eldobott követ, beugrott a vízbe a bedobott fadarabért, keresztül ugrott az abroncsra, — megtett mindent, ami tőle telt s Misike ezzel nagyon jól elmulatott. Mikor pedig már megelégette, hazament és megkapta az ozsonnáját.

Jókora tálaeska volt tele pompás tejecskével s ebbe jó kenyérkét aprított, aztán falatozott, Bundás pedig ugy gondolkozott, hogy ha együtt játszottak, most már őt is illeti egy kis rész az ozsonnából. Ezért nem tágitott, hanem nyájasan könyörögve várt egy-két falatcskára. De bizony hiába várt.

— Nem adok, mondtam már! Takarodjál!

Mivel pedig Bundás mégsem takarodott, hát Misike megrugta. Már ezt aztán megértette Bundás és haragosan morogva elsompolygott.

Mikor ez először történt, Bundás csak egy napig neheztelt, másnap már újra a régi jó pajtás volt. De mikor ismét megjelent az oszonnában való osztózásra, a telhetetlen Misike megint csak elrugdosta. Megtette harmadszor is, de többször aztán nem volt módja benne. Mert Bundás nem jelentkezett többé.

Csakhogy nem csupán a lakomázástól maradt el. Játszani is hiába hivta ezután Misike. Az elvadított eb nemcsak nem engedelmeskedett többé neki, hanem mérgesen vicsorgatta a fogait, mikor Misike egyszer-kétszer erőltetni akarta.

— Olyan gonosz, haszontalan jószág lett ez a Bundás! panaszkodott Misike az apjának.

— Oh dehogy! Csak olyan derék, hű állat az most is, mint volt. De tégedet nem szeret s igaza van. Láttam többször, mily csunyán bántál vele, jót nem akartál jóval viszonzni s fölöslegedből sem juttattál neki egy-két falatot. Az önző pedig mindig oda jut, hogy magára marad.

MEGFEJTÉSEK ES MEGFEJTŐK.

A „Kis Lap“ XLI. kötet 7-dik számában közölt kockarejtvény megfejtése:

A	N	T	I	L	O	P	
N	Á	N	D	O	R		
T	Á	NY	É	R			
I	L	K	A				
L	A	K					
O	K						
P							

Helyesen fejtették meg: Uferbach Gizella, Redlich Ella, Nagy Ilona és Lajos,

Dírsztay Viktor, Schulz Mariska, Szmracsányi Ninka, Brunner Aranka és Ilona, Roheim Ilona és Irén.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szöke Ilona és Feri. Hosszabb elbeszélés a jövő számban fog ismét kezdődni, nem kell tehát sokáig várnotok. Teljesülni fog az a kívánságtok is, hogy rajzok legyenek hozzá. Éppen a rajzok elkészülését kellett megvárnom. Ügyes levélkéteket különben örömmel olvastam s a szíves üdvözlést viszonzom. — **„Egy kis árva története.“** Folyékonyan, ügyesen van elmondva, de tárgya nincs jól kigondolva. Bizonynyal busulhat a leányka egy kicsit, ha kedves madárkája megszökik; de már arra, hogy belehal a bánatába egy madárka után, mindenki azt mondaná: ejnye de fura leányka volt az, a ki nem halt bele, mikor édes anyját eltemették, de meghalt egy madárka után. Ilyesmi nem történik meg. Ujabb próbálkozásnál tehát jobban latolgasd meg, a mit leírsz. — **Kertész Ernő.** Rejtvénykéid nagyon is könnyűek és nagyon régiiek is; sokan megcsinálták már ugyanezeket. — **Jaczkó Olga.** Forgó bácsinak nincs más hivatalos címe, mint a mely a »Kis Lap« minden számán olvasható: *Forgó bácsi.* Ha neved nem volt a megfejtők sorában, jele, hogy a levél nem jutott hozzám. — **Brüll Elli.** Idegen fürdőhelyek vázlatos leírása nem való a »Kis Lap«-ba, nem közölhetem tehát levélkédet, mely különben csinosan van megírva. — **Papanek Irén.** A kockás rejtvényt besoroztam a közlendők közé, csakhogy nagyon sok van még más előtte. A talalós szavak feladványaiból az első nincs jól szerkesztve, mert a második szó nem indulatszó; a »só, orsó, korszó« pedig már nagyon régi. — **Bertike kalandja.** Nagyon sokszor elmondott történetke már ez, tehát nem érdekelné kis olvasó társaidat. Az említett találkozásnak magam is örültem volna. A képre vonatkozó kérdésedet most, sajnálatomra, nincs módomban teljesíteni; de majd idővel talán megtörténhetik. — **Reimann Klára.** Kár volt oly sokáig késned a felszólalással. Utána néztem a kiadó-hivatalban és mindjárt kitűnt, hogy tévedés történt a bejegyzésnél. Ha csak egy szám is nem érkezik meg pontosan, azonnal jelenteni kell a kiadó-hivatalnak, mely készséggel rendbe hozza a dolgot. Ezt többi kis olvasóim is vegyék tudomásul. — **Brunner Aranka és Ilona.** Kijelentettem többször, hogy nem felelhetek olyan kérdésekre, melyekre a választ bármely tankönyvben megtalálhatni. Hogy Oroszország mekkora és Európának hányadrésze? Lapozzatok utána a földrajzi tankönyvben.